

ANA
RADMILOVIĆ

ŽENA
bez HOROSKOPA

■ Laguna ■

Copyright © 2014, Ana Radmilović
Copyright © ovog izdanja 2014, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

„Da, bi to dugo doba čekanja i suše kad smrt nas je
vrebala na kraju svake stranice...“

Sen Džon Pers, *Morekazi*

MARINA, KUĆA

„Trebalo bi da krenem, a magla“, mislila je jedna žena, Marina, svoje subotnje misli. „Da krenem na železničku stanicu. Kupim kartu. Uđem u vagon, grozan. Sedim tamo. Posmatram ništa kroz prozor. Nađem se pred kapijom zatvora, dajem dokumenta, skeniraju mi torbu, otvaraju paket. Smeškam se stražarima. Onda ugledam lice svog sina. Suočim se. Zapitam se gde sam pogrešila...“

Zapalila je cigaretu.

„Svake subote. Nije on kriv. Ljubi ga majka“, uspelo joj je da se nasmeje ali nakratko. „Isti je otac. Njegov. Ili moj?“

Odustala.

„Ma... sada ću lepo da popijem još jednu kafu. Jaku.“ Toliko se navikla da je sama kod kuće da više uopšte nije obraćala pažnju na to što priča glasno, kao da s nekim razgovara i da taj neko sedi na drugom kraju velikog trpezarijskog stola. „Sledeće subote ću

ga lagati da mi nije bilo dobro. Već nešto ću lagati... Ili ga jednostavno više nikad neću posetiti“, pomisli i prepade se smešna žena Marina, ali tu misao nije mogla da zaustavi: „Sada mi se čini da bih mogla, mirne duše, da ga ne vidim do kraja života. Mog lepog sina. Jedinca. Ubicu!“

Sedela je u trpezariji, bila je zora i bila je jesen. Trebalo je da počne da stavlja u paket stvari poređane na stolu: tri boksa cigareta marlboro (da se sin ne bruka pred drugim zatvorenicima), šunka, kesa voća (uglavnom grožđe), nekoliko časopisa, hladno pečenje, paket ne sme da bude teži od 20 kilograma... Pomerila je rukom gomilu, nešto je palo sa stola. Nije se ni pomakla, kao da nije primetila da je skoro sve ono, uredno pakovano, oborila jednim pokretom ruke. Ostala je dugo da tako sedi i misli te svoje misli. Pokupila je stvari s poda i spakovala ih, da je ne grize savest. A onda je, namerno, zakasnila na voz za Sremsku Mitrovicu. Kroz prozor je, što bi bio slučaj i da je sedela u kupeu, videla gustu maglu koja je padala po beogradskom predgrađu. Eto, tu je živela. Ako se to moglo nazvati životom.

Onda se obukla. Vezala kosu. Učinila se sebi mladom nego što je inače bivala subotom, kada bi bila zora i kada bi izlazila iz kuće, prolazila kroz trošno dvorište, zatvarala kapiju koja škripi, čekala autobus, ulazila u autobus, izlazila, prelazila ulicu na crveno ili van pešačkog prelaza, gurala se s ljudima na stanici i napokon odlazila da vidi svog sina. Koji je bio isti kao njegov otac. Ali i njen, na kraju krajeva.

Izašla je iz kuće, prošla kroz trošno dvorište, otvorila i zatvorila kapiju koja škripi. I nije ušla u autobus nego

je krenula niz ulicu, korakom spočetka nesigurnim a kasnije sve odlučnijim, iako – bog joj je bio svedok – predstavu nije imala gde ide.

NEŠTO KASNIJE, MARINA I GORAN, ULICA, LOKAL

Onda je zastala ispred prodavnice cipela. Ušla unutra. Probala jedne, videla ih u izlogu i podsetile je na nešto što se desilo, ne tako davno, ali ovo su bili neki dani (nedelje, meseci, godine) kada su joj sve stvari, lepi predmeti, mirisi, dodiri i ukusi delovali tako daleko kao da ih nikad nije ni bilo. Onda je izašla iz radnje s kesom u ruci, i sa osmehom lopova nastavila da korača, zadovoljna kao da je upravo prevarila muža, *odlazeći da se počešlja u nekom boljem hotelu...* Pevušila je u sebi neku pesmu, stariju od nje.

„Ničeg lepšeg od nevolje!“, ponovo se nasmejala u sebi i taj joj je smeh odzvanjao u grudima, penjao se ka grlu a zatim brzo spuštao do stomaka. Zadržao se negde kod članaka na nogama. Zastala je. Ispred nje je stajao čovek, odnekud poznat, i osmehnuo joj se. Uzvratila.

„Ima lep kaput“, pomislila je. „Skup. Deluje toplo.“

„Ima lepe listove, telo ko gazela“, uzvratio je u sebi. „Mislim da ću ovu ženu odvesti u krevet.“ U stvari, nije baš tako sročio, to i nije bila rečenica. On je zamislio sliku. I nije bilo kreveta, samo te njene noge kojima je vešto baratao okrećući je i prevrćući pod sobom.

Počela je da pada kiša i, kako to već biva, nije nosila kišobran, a na sebi je, osim suknje, koja nije bila ni kratka ni dugačka, imala tanak mantil. U ruci kesa s

novim cipelama, dragocenim, kao sve što ukradeš. Na usnama grešni smešak, tako je on to video, čedne žene. Koja se zbunila. I to je smešno, za ženu njenih godina.

– Kišobran? – Našla se kako korača s njim, ispod kišobrana koji je držao slobodnom rukom dok mu se Marina pridržavala za lakat druge. Smešna žena.

Zatim su seli u lokal (kaže on, baš tu iza čoška, dok ne prođe kiša, ako ona ne žuri, on ne žuri) i on naruči konjak skenderbeg.

– Ja bih i jednu kraću s mlekom – dodaje stidljivo Marina.

– I jednu kraću s mlekom – ponavlja vlasnik skupog mantila.

Gleda ga radoznalo, nije sigurna odakle ga zna. Neprijatno joj da kaže. Zato i deluje tako blesavo i stidljivo – tako on to vidi, možda.

– Goran – smeška se i vadi iz sakoa kutiju cigareta marke sobranie. Stavlja ih na sto. – I ja sam se sasvim zbunio od ove kiše. Kako se beše vi zovete?

– Marina – odahne. – Oprostite, ja sam zaboravila cigarete.

Uzela je kutiju, brzo, pre nego što je odobrio: Slobodno. I onda su sedeli i kroz prozor gledali kišne ljude kako žurno prolaze uskom ulicom.

– Šoping? – pogledao je u kutiju koju je stavila na praznu stolicu. – Baš i nije neki dan...

– Da – nasmejala se. – U stvari, krenula sam... Trebalo je da idem na... Na neko drugo mesto. Videla sam cipele i kupila ih. Sad je ionako svejedno, odavno sam zakasnila.

– I ja sam odavno zakasnio – nasmejao se i on.

Zadržali su se možda sat vremena, možda duže. Razmenili nekoliko opreznih rečenica (to zbog nje, on je znao da joj je verovatno poznat iz nekih novina ili sa televizije, mada se retko pojavljivao; ona nije imala pojma sa kim sedi; ona nije žena koja sedi s ljudima poput njega); onda je pogledao na sat i rekao da su se divno ispričali. Da bi mogli ponovo. Da razmene brojeve telefona, ako joj se opet bude išlo u šoping kad pljušti kiša. A i on će se javiti ako opet zakasni tamo gde je krenuo.

– Samo da znate, ja svaki čas negde zakasnim – upozorio je.

– I ja svaki čas idem u šoping kad pada kiša – prihvatila je rizik.

– Zatim je ispratio do taksi stanice, dao jednim pomalo nezgrapnim gestom taksisti novac, i nestao.

Osetila je olakšanje kad se našla sama na zadnjem sedištu starog mercedesa, pravog auta jednog beogradskog taksija i kad je, jer je tog dana bila lopov, u džepu mantila napipala kutiju cigareta koju je očigledno mahinalno ukrala svom novom prijatelju. „Sve ih je manje“, pomislila je, „i novih ljudi u mom životu i ovih starih mercedesa.“ Bilo je neko vreme, kao juče da je bilo, kada upravo iz takvih taksija nije izlazila. Kada je Vuk bio mlad (to je onaj muž koji se retko pojavljuje u kući), kada je ona bila mlada (sada se sve ređe tako oseća) i kada joj nije dozvoljavao da ide bilo gde, a da joj on prethodno ne pozove taksi. Ili da izađe iz lokala i plati taksisti pošto ju je dovezao. Ona nikad nije imala para. On jeste. Onda su imali nešto malo zajedno. Činilo im se – puno. Njoj se činilo, u stvari. Kao i sve drugo što joj se u životu samo pričinilo.

Zapalila je cigaretu (beogradski taksista koji vozi stari beogradski mercedes puši, to se podrazumeva), duboko povukla dim, otvorila prozor, rekla mu da vozi naokolo. Da što duže traje. Nije joj se išlo kući. I nije još se, uopšte, išlo nigde posebno. Samo da se vozi. Da bude. A ne da ide.

– To nam baš i nije usput – prokomentarisao je taksista.

– Nije važno... – odgovorila je odsutno. Htela je samo da uživa u hladnom vazduhu. – Ne smeta promaja?

– Ne, ne smeta... – Prekaljenom beogradskom taksisti, i to se podrazumeva, ne može da smeta promaja. – Vama se nešto desilo? (Više je to bio zaključak nego pitanje, a ona mu nije uzvratila pogled kojim ju je posmatrao s retrovizora.)

– Nemojte... – rekla je tiho. To je značilo: „Ne pitaj ništa, samo vozi!“

I vozio je.

MARINA, KUĆA, SUBOTA PREDVEČE

I sada, opet, otvara kapiju koja škripi, zatvara, prolazi kroz oronulo dvorište, ulazi u kuću koja je u pomrčini, prazna, stavlja kesu s plenom na trpezarijski sto i seda na staru stolicu, ne čekajući nikoga.

– Ma, verovatno ga ne znam, mada mi deluje poznato – raspričala se sama sa sobom. – Kakva stara ofucana priča... E, Marina, Marina, ti si zaista sve zaboravila. U pravu je Vuk kad kaže: „Ne živiš!“ Ne živim. Eto, zeza me muškarac širokih ramena a ja se

ponašam kao šiparica! – razmišljala je naglas, kao i uvek kad je bila sama. A gotovo uvek je bila sama. U kući. A i ovako.

Imala je četrdeset dve godine i takav neki život da nije bilo baš mnogo osoba koje bi mogla da sretne, zaboravi odakle ih zna i onda prebira po bogatim uspomenama. Svi koji bi mogli odnekud da joj budu poznati bili su u nekoj vezi s njenim mužem. Koji nikad nije tu. Nije radila. Družila se uglavnom sa ženama njegovih prijatelja. Ma, ni sa njima, nego je to bilo ranije. Taj život u getu, u njihovom kraju, bio je sve što je znala. Bilo je to jako davno, bilo je dana i godina kada je taj geto delovao kao jedan veliki svet, tu su odrastali. Onda se smanjivao. Iz školskih dana, onih bogatih ovakvim događajima, momcima koji ti prilaze i pitaju: „Je l' se mi znamo?“ Ti odmah znaš da se ne znate, ali je ponekad zabavno. Iz tih dana potiče i Vuk; zatim, nešto malo po završetku škole, i njihov sin i slika sveta koji se smanjuje, neke drugarice. Jedna je sada s Vukom. To jest on s njom. To jest, muž je vara s bivšom prijateljicom.

ALEKSANDAR, ZATVOR, SUBOTA, PODNE

U Sremskoj Mitrovici, u zapuštenoj prostoriji koja liči na školsku učionicu, sedeo je Aleksandar. To je onaj sin. Koji je ubica. I kog majka nije posetila ove subote.

Čekao je da dođe bilo ko. Svejedno ko, samo da malo sluša šta ima napolju. Imao je sve što mu je bilo

potrebno jer je u zatvoru imao drugove. Nije to mala stvar – ubica! Bio je na televiziji. Član klana. Doduše, niko ga nije posećivao sem majke i devojke istog imena. Dve Marine. Što ti je život.

Sedeo je sam za stolom, pio kafu i pušio. Neko mu je dao novine i onda je on lenjo okretao stranice ne čitajući ništa. Na jednoj stranici, u crnoj hronici (to je čitao), video je malu sliku pandura, suspendovanog nekoliko dana ranije. Odnekud mu je bio poznat. Ono što mu naravno nije bilo poznato bilo je to da je s tim kretenom – umesto sa njim – njegova majka ove subote pila kafu. Nije čitao tekst, šta ga briga za tog suspendovanog pandura. Čitao je o jednom idiotu koji je ubio ženu, dete, psa i babu. U nekom selu čudnog imena. I naglas se nasmejao (to mu je na majku, jako smešljiv) kad je pročitao kako se u selu misli da je taj ludak u nekoj satanističkoj sekti. Seljak – satanista! Eto, to mu je bilo smešno.

Onda je gledao ljude oko sebe.

Neka lepa devojka sedela je za stolom sa zabrinutom ženom i jednim njegovim starijim sapatnikom. Budala od čoveka, ubio komšiju mrtav pijan, jer su se posvađali na slavi nekog drugog komšije. Mala je imala kratku suknju i vrtela se na stolici, svaki čas ga gledala ali ju je očigledno zbog nečega bilo jako sramota. Možda se stidela te debele svinje – oca ubice. Možda joj je bilo neprijatno što se uopšte našla u zatvoru. Fina devojka. Smešna.

Onda neki par koji se svađao. Isto kolega, i njegova dosadna žena koja je uvek plakala. Ili se drala. Čovek

ubije čoveka, ode u zatvor – a ni tamo ga ne ostavlja na miru neka dosadna žena koja nešto traži. Ova je tražila samo pare. On nije hteo da joj dâ punomoć, ni šifru bankovne kartice, nije hteo ništa da joj dâ, nego je svake subote morala da mu dolazi u posetu i da ga moli. Čudna erotika, ali svašta ima. Pa i to. Nisu nikad odlazili u sobu za seks. Zatvorski seks. „Možda je impotentan.“ Aleksandru opet postade smešno (stvarno jako smešljiv momak, neverovatno vedre prirode), jer je zamislio neku odvratnu sobu punu ko zna čije sperme, i njega, tog kolegu, kako pokušava da izvede nešto s ovom dosadnom ženom. „I pastuv bi bio impotentan“, nasmeja se Aca poluglasno, sedeći tako sam za stolom. Sam sa sobom, uvek, sam sebe zabavljajući. Isti kao Marina, stalno nešto izmišlja. Niti je soba za tu vrstu poseta izgledala tako, ili on i njegova devojka Marina, mala crna Marina, nisu videli ništa zagledani jedno u drugo, ludi od ljubavi i neke nežnosti kakvu nije osetio nikada pre. Eto, dođe čovek u zatvor, poseti ga njegovo žensko i on oseti nešto tanano, nešto što nije znao pre, valjda ljubav.

Onda opet ugleda onaj par i počne da se smeje.

– Brate, ti stvarno nisi normalan – dobaci mu cimer iz ćelije, koji je baš nosio dve kafe, za sebe i oca koji mu je došao u posetu. – Šta se smeješ?

– Vidi ove – pokaže mu očima.

– Aj' sedi s nama, dok ti ne dođu.

Seo je s njima. Nisu mu došli.

Zavoleo je tog tipa, Dukija. U stvari, njegovog oca. Zvao ga je Stari. Sjajan tip. Uvek kad je dolazio u posetu

sinu, prijavljivao bi se i kao Aleksandrova poseta – za svaki slučaj. Brinuo je za njega. Slutio da će doći dan kad ovome više neće imati ko da dođe. Bio je nastavnik fizičkog, baraba starog kova. Istetoviran, snažnog tela i još snažnijeg duha. Sin mu je ležao jer je budala. Prodavao je neku drogu na sitno, zajebao se i ubio mušteriju. Nije imao nameru. Hteo je samo da uplaši glupog narkomana, ne da robija.

– Ne dolaze ti oni tvoji? – pitao ga je Stari misleći na ekipu, ne na roditelje.

– Ne, Stari, – odgovorio mu vedro Aleksandar. – I rođena majka me izgleda zaboravila.

– Ne mislim na majku.

– Ne dolaze.

Potpuno su se razumeli – bar je Aleksandar to tako video. A Stari je video jednog mladog čoveka u ogromnom problemu, koji bolje da nikad ne izađe iz zatvora.

Da mu je neko rekao, tom Starom, da će zahvaliti Bogu što mu je sin samo sitni diler i ubica bez predumišljaja – naravno da ne bi verovao. I da mu je neko rekao da će poželeti da spasava nekog goreg ubicu, blesavog ubicu, koji mu je samouvereno pokazao svoju sliku u novinama a tamo u antrfileu: „Zvezdarci će ga ubiti ako bude svedočio!“; i da mu je neko rekao da će mu taj blesavi ubica biti drag do suza – nastavnik fizičkog, baraba starog kova, rekao bi: „U moje vreme smo se tukli pesnicama a ne ko ove današnje pičke. Tatini i mamini sinovi. Puni oružja, para i droge. Jebala ih skupa kola...“ I slično.

Ali zavoleo je Aleksandra. Vezao se za njega.

Čak je želeo da ga, kad mali izađe, odvede u svoje selo. Da ga sakrije, bude mu jatak.

– Daj, ćale, ne davi više s tom tvojom Likom – ućutkivao bi ga Duki uvek kada bi ovaj počeo o tom svom selu. – Nisi je video tri puta u životu, a pričaš o tome kao da su ti tamo svi kosti ostavili.

– Pa i jesu – mrštio bi se Stari. – Nemaš ti pojma, sine. Glup si na babu po majci.

– Pričaj meni, Stari – branio bi ga Aleksandar. – Meni su te tvoje priče o Lici super. I ono kad si bio na raspustu pa ti se deda napio i pokazao ti ostatke srušene kuće iz prošlog rata. Pa ono kad si bio mobilisan i otišao da vidiš to svoje selo... Ne gnjavi, Duki, ti pričaš samo o nekim raspadima s Novog Beograda, brate, smaraš.

– Moj stari je bio klinac – pričao bi Stari – celo selo pobile ustaše, ostao samo deda i još nekoliko kuća... Stari mog starog. I babu ubili. A deda, strašan dasa. Vučario, pa upao u zamku, ostao bez noge. Oženio se Hrvaticom posle rata, negde pedes' i neke. To niko nije mogô da shvati, al' stari nije dao na ženu. Samo je ponavljao: „U mene je dobra, a vi vid'te jesu li u vas.“ I volela ga kao luda, sine, ne možeš ti to da zamisliš. Kao luda, i tako matorog, i bez noge kad je ostao...

– Mogu da zamislim. – I zaista je zamišljao vedri Aleksandar. – Mogu, Stari, da zamislim. Ali, samo da zamislim.

Pa se setio da to, takav svet, više ne postoji. Ni takvi junaci koji bi se ženili ustaškinjom usred Like, ni žene koje su lude za svojim muškarcima i kad su ovi stari, siromašni, bez nogu.... – Samo mogu da zamišljam, Stari.

VUK, IVANIN STAN, SUBOTA PRE PODNE

Tog subotnjeg jutra, Vuk, Aleksandrov otac i Marinin muž, probudio se prekasno za posetu sinu, još prethodne večeri rešen da ne ode.

– Mrzi me... – pričao je sebi ili već nekome... Sebi. Ionako nikoga nije zanimalo.

Za stolom u nekoj spavaćoj sobi, prostranoj i, delovalo je, skupoj (mada je on voleo da govori da je jeftina) sedela je plavokosa žena i telefonirala. Njen glasan smeh ga je i probudio, mamurnog.

Seo je na krevet, dobacila mu je majicu koju je tražio pogledom i ćutao dok je ona, činilo mu se, pričala satima. Smejala se veštački. I njeni veštački zubi su mu delovali ružno, mada subotom uglavnom nije mnogo brinuo o lepoti. U stvari je lepa, gledao joj je butine dok je premeštala nogu preko noge i tako svaki čas, naizgled nezainteresovana za njega. Bila je seksi. A, u tri lepe, sad mu je i to smetalo. – Kako ste sve iste – rekao je tiho, ali ga je čula. – I dosadne. I iste. I dosadne... – i ponavljao bi tako, da je mogao, do sutra.

– Što tako napadno urlaš kad se smeješ? Na silu? – pitao je kada je napokon završila razgovor. Pričala je o pudlici svoje drugarice, nekom skupom satu koji je dobila na poklon od bivšeg muža, pričala je – nije bilo teško pročitati je – više njemu, usnulom, nego toj osobi s druge strane žice.

– Ne smajem se na silu! – branila se ali on nije čuo.

– Je l' mogu ja da dobijem kafu? – pitao je, odsutan. Uvek odsutan. Nekad fizički, nekad ne. Nekad je bio

---

tu, a bio je odsutniji od najodsutnijeg čoveka na svetu, miljama daleko. Užasan čovek.

Donela mu je espresso.

– Tursku? – pogledao je napokon i odmerio od glave do pete.

Skuvala je tursku kafu. Sebi nasula viski.

– Ti baš od rane zore... – gledao je u čašu, ne bez prezira. – Sipaj i meni.

– Ako ti ne odgovara, vrati se Marini! – pogleda ga ispod oka. – Videla sam je neki dan, ide ulicom kao da ne zna gde je pošla. Htela sam da joj se javim, ali mi je delovala kao da ne želi nikoga da vidi. Obukla se kao da nema ogledalo, mnogo je smršala. Šta je s njom, Vuče? Bila je zaista dobra... – Htela je da kaže „riba“, ali nije stigla.

– Hajde, nemoj da pominješ Marinu – prekinuo je zagledan u svoje šake.

Onda je ustao, otišao do toaleta – mermer i sve je belo (i to ga je nerviralo ovog jutra, uvek ga je nerviralo, ali sada posebno); tamo je imao svoju četkicu za zube, mašinicu za brijanje, svoj uredno složeni peškir. Ta Ivana... Pomislio je nešto o tome koliko se trudila. „Grozno!“, gundao je Vuk svoje jutarnje misli i išao sam sebi na živce. „Ja sam mazohista!“, zaključio je obraćajući se sebi kao nekome s kim ne želi više da razgovara.

U ogledalu je video neobrijano đubre od čoveka. Nije hteo da menja. „Neću da se ulepšavam, ja sam đubre i nek tako i ostane.“ Oprao je zube. Onda se dugo, dugo umivao hladnom vodom. Da spere alkoholnu zamagljenost, da otera mutan pogled, da mu bude hladno. Što hladnije. Da mu ne bude toplo i udobno

tako idiotski ušuškanom u stanu jedne glupe... jedne dobre, koja je snob i on ne može da je podnese.

Pošto je sebe kaznio ledenom vodom i namerno se nije obrijao, izašavši iz kupatila, zatekao ju je u velikoj kuhinji kako secka neko voće. I dalje u gaćicama od sinoćnjeg seksa, neokupana, još uvek željna da joj njegov miris ostane među nogama.

– Znam da mrziš ove stvari – koketirala je. – Ali prijaće ti jedna vitaminska salata. Zaista strašno izgledaš.

– Strašno? – nasmejao se iskreno. I dečački. I grubo. I leva mu se usna pomerala u stranu. To mu ostalo od mangupiranja iz mlađih dana.

– Strašno izgledam, a? – ponovio je, prišao joj, uhvatio je oko struka pa za kosu, savio preko stola. Jecala je, dok je zakopčavao pantalone. Spustila se niz svoj moderni kuhinjski pult i ostala tako da sedi. Bez snage.

– Sačuvaj tu vitaminsku salatu za drugarice s pudlicama ili onog što ti kupuje satove, njemu je potrebnija! – zvučao je kao da imitira ljubomoru. Sam sebi je tako lažno zvučao. Njoj nije. Ona je želela da je on zaista ljubomoran.

Onda ju je poljubio i, već izlazeći, s vrata joj dobacio da se ne ljuti. I da je malo nervozan zbog sina.

Izašao je iz njene kuće, otvorio veliku kapiju od kovanog gvožđa, zatvorio je, bacio pogled na te kitnjašte rešetke i stubove oko ulaznih vrata, na ružičnjak, na male borove koji su mu ličili na laž. I njen poluotvoreni prozor sa jedva vidljivim zavesama, ali sa veoma vidljivom sobom. I neke slike koje su visile na zidu. I kaljeva peć svetlozelene boje. I neka korpa sa suvim cvećem.

Na ulici, gde se već osetio kao čovek, slobodan, čiji je život možda čak i vredan truda, sreo je kćerku svoje ljubavnice Ivane. Mala je imala prekratku suknu, hodala je kao Ivana, imala je boju kose kao Ivana, smeškala se kao Ivana. I ono malo naivnosti tog dvanaestogošnjeg deteta bilo je skriveno iza mnogo napadnih statusnih simbola. I još gore, imitacije seksepila koji detetu uopšte ne priliči. „Baš ne priliči!“, pomislio je i javio se malo: „Ćao, mala.“ Nasmejala mu se koketno. (Bože, šta te majke urade od devojčica!) I odoše, svako svojim putem.

MARINA, KUĆA, SUBOTA NOĆ

I bi večer. Smešna žena Marina leži u velikom bračnom krevetu. Na zidu ogroman plazma-televizor, usred jedne zapuštene sobe zidova punih vlage, sa kojih otpada malter. Poklon od Ace. Pored kreveta sto. Na stolu pepeljara. Na krevetu, koji je velik skoro kao cela soba, jedan jastuk. Dugo spava sama. Neki film, domaći. Neko sa ekrana peva: „*Ona puni osamnaest...*“

„...godina u junu...“ – nadovezuje se Marina, tiho pevušeći reči gotovo zaboravljene pesme nekih davno prošlih vremena. Smešna žena koja spava sama. I misli na onog od jutros. Zaboravila je ime. Seća se kaputa, parfema, zadovoljstva zbog cipela koje je ukrala... kupila, svejedno. Ukrala, jer su pare bile namenjene nekome ko je važniji.

– Otkad ga nisam prevarila... – pomislila je pred san.

Dok je spavala, na televiziji je neko, u vestima, pomenuo njenog tajnog ljubavnika, koji je nije čak ni *dodirnuo ispod stola koljenom...* i sve su joj se tako neke smešne, stare pesme vrtele u glavi, u snu.

A na javi, ona je prespavala vest o aferi; nije videla sliku budućeg ljubavnika, negde pred kraj dnevnika (Marina uopšte nije pratila vesti); nije saznala da je čovek za kojeg je znala da će s njim prevariti muža jedan korumpirani inspektor. Marina uvek sve važne stvari prespava. Ili se baš, dok se to važno govori ili dešava, volšebno pojavi neka sitnica koja joj odvuče pažnju i onda ona posle nema pojma ni ko je ko, ni ko je šta uradio, ni zašto je važno. I zato nervira svog muža, koji ne prespava važne stvari. Osim kad to radi namerno. I koji uvek zna šta se dešava. Tako on misli, u stvari ne zna ništa – to se posle ispostavilo. I naivan je, ali nije važno.

Važno je ovo: Marinin budući ljubavnik, javili su na vestima dok je ona spavala i u snu pevala pesmu svoje mladosti, do grla se uvalio u neke poslove koji su sramota za njegovu profesiju. Čak se i ministar policije prenerazio i izjavio kako od sada započinje mnogo oštija borba protiv sličnih mangupa iz njihovih redova. U stvari, nije rekao to. Rekao je da će očistiti kao metlom sav taj šljam zbog kojeg građani Srbije gube poverenje u policiju.

Sve je prespavala, sanjajući kako u novim cipelama odlazi u posetu Aleksandru, kako tamo sreće svog budućeg ljubavnika, u ulozi stražara, koji je u njenom snu izgledao kao kapo. Imao je i šapku na glavi. I brkove, koje nije imao kada ga je videla tog jutra. On

je hvata za lakat i mirnim glasom, čeličnog pogleda, objašnjava joj da je Aleksandar mrtav. I da je sam kriv. Kaže: „Svi smo se trudili da mu pomognemo.“ A onda ona luta hodnicima zatvora, koji uopšte ne izgleda kao u njenom snu. Traži Vuka. Vuka nema. Samo taj sivi lavirint.

VUK, NJEGOV LOKAL, I DALJE SUBOTA

Lokal blizu Kalenićeve pijace. Kroz prozor se vide žene s kesama i poneka pijana budala. Unutra njih dvojica, Bojan i Marko. Preživeli sve. Piju pivo. Čekaju gazdu. Gazda je Vuk. Ulazi kao kralj iako mu se kraljevstvo ofucalo a on se sam oseća kao klovn u ulozi kralja.

Na zidu pored šanka okačeno nekoliko umrlica izbledelih od vremena. To su njihovi drugovi.

Bojan se prekrsti svaki put kad nategne iz flaše. Marko ga gleda kao da bi želeo da ga udari. Ne uradi ništa.

– Kako je Aca? – pita Vuka, pokušavajući da ignoriše Bojana i taj potez koji ga nervira.

– Dobro je – kaže Vuk samouvereno. Onda začuta.
– Ne znam, Mare, nisam ga posećivao. To je Marina preuzela, znaš...

– Da – sporazumeli su se. Ili nisu.

– Je li, Bojane – Mare nije mogao da se uzdrži. – Je l' se ti stalno krstiš zato što si zapalio kad su nas mobilisali? Ili zato što si nas drukao pandurima? Ili onako, postao si vernik otkad ti se ćale obesio?

– Ne diraj mu ćaleta, izbaciću vas iz kafane – pokušao je Vuk gotovo ravnodušno. Branio ga reda radi.

– Obesio se zbog idiota poput vas – Bojan je počeo da drami, bar je svima tako delovao. I inače im se popeo na vrh glave ponavljajući kako su svi krivi za smrt čoveka koga je jedva poznavao. – Zbog idiota! Zbog vas koji ste se odazvali glupom pozivu a onda vam se osladilo. Je li, Mare, nije ti bilo dosta Vukovara? Posle si morao ono redom... Sarajevo? Kosovo? A?

– E, dosta! Dosta Bojane! – viknuo je Vuk na njega. I uzeo je svoje cigarete sa šanka, popio ostatak piva na eks i pošao ka vratima lokala. Vuk. Onaj što ne posećuje sina u zatvoru i vara ženu, ali ne dopušta nikome da je ogovara.

– Ne mogu bre da vas slušam!

– A pazar da prebrojiš? Alo, Vuče! Izvini... – pokušao je Bojan.

– Ma vidiš da ga ni pare više ne zanimaju! – otpio je Marko gutljaj piva i lupio flašom o šank. – Jebiga!

Vuk je šetao ulicama. Sve neke nove zgrade, ni traga od njegovog Crvenog krsta kojim, da nije lokala, ne bi ni prošao posle svega. Mora da hrani porodicu, tako je to objašnjavao. U stvari, nije mogao da se oprostí od nekad bučnog bilijar-kluba sada svedenog na „pogrebno društvo“, kako je nazivao ekipu koja je dolazila. I ta njegova dva-tri ratna druga, kolateralne štete. „Kakve smo mi budale. Bože, kakve budale. Izgubili smo sve. A nije da nismo imali...“

Onda se prisetio jedne mučne sahrane. Trojica, neka druga trojica, u neko kišno jutro. Njegovi stari drugovi. Pijani, besni, jedan svuda nosio škorpion i vadio ga iz torbice svaki čas, ružan momak ali dobar ko 'leba. Drugi, neki lopov. Vuk se sad, koračajući sve

sporije, setio kako se taj hvalio: „Ja bre ne kradem, ja otimam!“ Otac mu je bio sudija Vrhovnog suda. Taj što nije krao nego otimao bio je lep. Volele ga sve u kraju. U vreme kad su cvetale bele trešnje i osećao se miris jorgovana s proleća. Sad samo beton. I treći, slučajno s njima tog jutra u kolima. I, tras. Da li su se otreznili pred smrt? Da li je važno? U stvari, ne bi se setio toga da nije video Mareta, besnog na svog nerazdvojnog druga jer se ovaj svako malo prekrsti.

Posle sahrane, eto toga se u stvari prisećao i pevušio u sebi, Mare je pevao uz muziku u jednom lokalnu, isto njihovom, nešto poput: „*U prošlim danima, izgubili smo sve...*“ Pa onda nabranja nekih imena. Mrtvih, valjda.

I tako je Vuk išao ulicom i plakao u sebi. Počinjao je neki dan. I noć, koja ga je odvela ko zna gde, da ga pitaš ne bi se setio. Izgleda da je mnogo pio u to vreme. Izgleda da je to bilo neko vreme koje je trajalo dugo. Ne sećajući se gotovo ničega, osim da je kriv zbog nečega, izašao je iz skladišta i video jutarnji nered u svom lokalnu. Otvorio je kasu u odahnuo. Pare su bile tu. Strpao ih je u džep i ne želeći da ga zatekne konobar ili daleko bilo neki jutarnji gost, pobegao je glavom bez obzira.

MARINA I VUK, KUĆA, NEDELJA, PODNE

Onda se pojavio na vratima svoje kuće. Tamo gde se Marina budila iz košmarnog sna koji je počeo maštanjem o novom ljubavniku čijeg se imena ne seća. Vide-la je da su mu oči crvene. Ćutala je. Nije znala da li je